

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.12.2022.
SWD(2022) 419 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Komunikacija Komisije
Uredba Komisije

Smjernice za državne potpore u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima

i

Uredba Komisije o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

{C(2022) 9120 final} - {C(2022) 9131 final} - {SEC(2022) 442 final} -
{SWD(2022) 418 final}

Sažetak
Procjena učinka revizije pravila o državnim potporama za sektore poljoprivrede i šumarstva te za ruralna područja
A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
<p>Utvrđena su sljedeća problematična područja za reviziju pravila o državnim potporama za sektore poljoprivrede i šumarstva te za ruralna područja (koja obuhvaćaju sektorsku Uredbu o skupnom izuzeću za poljoprivredu i smjernice): i. postoji rizik da se ciljevi reformirane zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i zelenog plana ne mogu u potpunosti ostvariti primjenom postojećih pravila; ii. pravila nisu primjerena za okolnosti koje se stalno mijenjaju; iii. postoje nepotrebni administrativni troškovi za tijela država članica i za Komisiju; i iv. dodjele pojedinačnih potpora nisu dovoljno transparentne i nisu u skladu s horizontalnim pravilima o državnim potporama. Pravila o državnim potporama za sektore poljoprivrede i šumarstva te za ruralna područja primjenjuju se u cijelom EU-u.</p>
Što bi trebalo postići?
<p>Opći je cilj utvrditi pravila o državnim potporama u područjima poljoprivrede, šumarstva i ruralnih područja kojima se uz smanjene administrativne troškove doprinosi ostvarivanju ciljeva ZPP-a i zelenog plana bez neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja. U tu svrhu revizijom će se pokušati ostvariti tri specifična cilja: i. zajamčiti djelotvornost pravila o državnim potporama, osiguravajući usklađenost s horizontalnim odredbama, pravnu sigurnost i primjerene zaštitne mjere za tržišno natjecanje; ii. usklađenost s ciljevima ZPP-a i zelenog plana; i iii. administrativno pojednostavnjenje.</p>
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
<p>Načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se jer Komisija ima isključivu nadležnost u području spojivosti državnih potpora.</p>
B. Rješenja
Koje su opcije za ostvarenje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
<p>U izvješću o procjeni učinka utvrđene su dvije opcije politike:</p> <p>1) opcija 1.: prilagodba budućem pravnom okviru ZPP-a, usklađivanje sa zakonodavstvom o zdravlju životinja, snižavanje pragova za objavu, usklađivanje s horizontalnim odredbama o državnim potporama, pojednostavnjenje i blago proširenje Uredbe o skupnom izuzeću za poljoprivredu:</p> <p>Osim bolje usklađenosti s novim pravnim okvirom ZPP-a, tom bi se opcijom u smjernice uveo pojednostavnjeni pristup za mjere koje se sufinanciraju u okviru ZPP-a (tzv. klauzula o pretpostavci spojivosti). U okviru opcije 1. područje primjene Uredbe o skupnom izuzeću za poljoprivredu proširilo bi se na sve mjere u šumarstvu, neovisno o tome sufinanciraju li se u okviru ZPP-a, te na potpore za nadoknadu štete koju su prouzročile zaštićene životinje. Postupovni zahtjevi u Uredbi o skupnom izuzeću za poljoprivredu uskladili bi se s onima iz Uredbe o općem skupnom izuzeću. Prag za objavljivanje dodjela pojedinačnih potpora smanjio bi se sa sadašnjih 500 000 EUR na 100 000 EUR (u skladu s novijim horizontalnim zakonodavstvom o državnim potporama), odnosno sa sadašnjih 60 000 EUR na 10 000 EUR za sektor primarne poljoprivredne proizvodnje. Pravila o državnim potporama uskladila bi se s važećim zakonodavstvom EU-a o zdravlju životinja. U okviru opcije 1. i u smjernicama bi se uvela mogućnost upotrebe pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova. Osim toga, za male općine predviđjela bi se</p>

iznimka od uvjeta da se dostavi protučinjenični scenarij;

2) opcija 2.: sadržaj opcije 1. uz dodatne promjene radi ostvarivanja ciljeva zelenog plana te proširenje cijele Uredbe o skupnom izuzeću za poljoprivredu:

Osim toga, u okviru opcije 2. maksimalni iznosi potpore za obveze u korist okoliša, klime i dobrobiti životinja u smjernicama bi se zamijenili maksimalnim intenzitetima potpore za dodatne troškove i izgubljeni prihod. Uvela bi se mogućnost pristupa na temelju rezultata, kao što su programi sekvenciranja ugljika. Povećao bi se opseg prihvatljivih troškova za štetu koju su poljoprivrednicima prouzročile divlje životinje. Uključile bi se potpore za štetu koju su prouzročile invazivne strane vrste. Omogućili bi se veći poticaji za potpore za usluge šumskih ekosustava. Osim toga, opcija 2. obuhvaćala bi potpore za obnovu i održavanje prirodnih staništa za biljke i gljive u sektoru šumarstva. Kad je riječ o Uredbi o skupnom izuzeću za poljoprivredu, u opciji 2. njezino područje primjene proširilo bi se tako da obuhvati sve mjere koje se trenutačno moraju prijaviti i mogu se pojednostavniti (za koje je Komisija stekla dovoljno iskustva u dosadašnjim predmetima), koje čine gotovo 50 % svih mjera.

Za obje opcije politike razmatraju se i dvije podopcije, a to su:

podopcija 1.a i 2.a: snižavanje pragova za objavu samo za aktivnosti izvan primarne poljoprivredne proizvodnje i

podopcija 1.b i 2.b: snižavanje praga za gubitke uslijed nepovoljnih klimatskih prilika na 20 %.

Najpoželjnija je opcija 2. jer ima najbolje ukupne rezultate u svim kategorijama (djelotvornost pravila o državnim potporama, usklađenost s novim ZPP-om i zelenim planom, administrativno pojednostavnjenje za tijela država članica i službe Komisije te učinak na MSP-ove).

Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?

Tijela država članica, na koja će predložene opcije politike najviše utjecati, izrazila su zabrinutost zbog dodatnog administrativnog opterećenja koje se može očekivati u slučaju predloženog snižavanja pragova za objavu (u svim opcijama, ali u manjoj mjeri u podopcijama 1.a i 2.a). S druge strane, pozdravila su predviđeno proširenje područja primjene Uredbe o skupnom izuzeću za poljoprivredu (predviđeno u opciji 1., 1.a i 1.b te, u većem opsegu, u opciji 2., 2.a i 2.b) i klauzulu o pretpostavci spojivosti, koja je predviđena u svim opcijama. Platforma Fit for Future (koja zastupa i mrežu MSP-ova) zagovarala je bolje usklađivanje pravila o državnim potporama sa zelenim politikama (predviđeno u svim opcijama, ali najizraženije u opcijama 2. i 2.a) te je istovremeno tražila usklađivanje praga za gubitke uslijed nepovoljnih klimatskih prilika s Uredbom o ZPP-u (u okviru podopcija 1.b i 2.b ostvario bi se taj zahtjev).

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije?

Najpoželjnijom opcijom povećala bi se transparentnost u kontroli državnih potpora te bi se Uredba o skupnom izuzeću za poljoprivredu i smjernice uskladile s horizontalnim odredbama o državnim potporama. Time bi se pak povećala djelotvornost pravila o državnim potporama u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima. Najpoželjnijom opcijom bolje bi se doprinijelo ostvarivanju ciljeva novog ZPP-a i zelenog plana. Dovedla bi i do znatnog administrativnog pojednostavnjenja, posebno za tijela država članica i službe Komisije.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije?

Najpoželjnija opcija dovela bi do većih administrativnih troškova za tijela država članica zbog usklađivanja s novim zahtjevima u pogledu transparentnosti. Međutim, ti bi se troškovi trebali itekako nadoknaditi

koristima koje se očekuju od proširenja Uredbe o skupnom izuzeću za poljoprivredu, uvođenja klauzule o pretpostavci spojivosti u smjernice te drugih postupaka pojednostavnjenja uključenih u najpoželjniju opciju.

Koji su učinci na MSP-ove?

Najpoželjnija opcija imala bi pozitivan učinak na MSP-ove. Brži postupci povezani s državnim potporama omogućili bi brži pristup potporama. To je posebno važno za MSP-ove, kojima je pristup financiranju često ograničen. MSP-ovi će imati veću korist od predviđenog proširenja područja primjene Uredbe o skupnom izuzeću za poljoprivredu nego veliki poduzetnici jer su mnoge mjere obuhvaćene tom uredbom ograničene na MSP-ove.

Proporcionalnost?

Predložene opcije politike proporcionalne su jer ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u ovoj inicijativi.

D. Daljnje mjere

Kako će se pratiti i evaluirati učinci?

Nova Uredba o skupnom izuzeću za poljoprivredu trebala bi prestati važiti 2029., što znači da bi se evaluacija te uredbe (i smjernica) provela prije kraja 2028. Povećana transparentnost u okviru najpoželjnije opcije trebala bi imati pozitivan učinak na kontrolu državnih potpora i poboljšati dostupnost podataka o pojedinačnim korisnicima. Osim toga, podaci za buduću evaluaciju trebali bi se moći prikupiti *ex post* praćenjem na temelju uzorka postojećih programa potpore, koje službe Komisije provode svake godine. Nadalje, Komisija može zahtijevati *ex post* evaluaciju programâ državnih potpora s visokim rizikom od mogućeg narušavanja tržišnog natjecanja. Za praćenje i evaluaciju koje provodi Komisija važan je alat i Pregled državnih potpora, koji pruža informacije o ukupnom stanju državnih potpora u svakoj državi članici.